

POSTANOWIENIE

Dnia 21 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ewa Stefańska (przewodniczący)

SSN Marek Dobrowolski (sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

w sprawie ze skargi J. C.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w (...) w sprawie o sygn. akt II AKzw (...),

po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 21 kwietnia 2021 r.

pozostawia skargę bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

W dniu 20 marca 2021 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła oparta na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tj. z dnia 8 grudnia 2017 r., Dz.U. 2018, poz. 75 z późn. zm.) skarga J. C., w której skarżący domagał się: stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w (...) pod sygn. akt II AKzw (...); zasądzenia od Skarbu Państwa odpowiedniej sumy pieniężnej w wysokości 4 000 zł oraz zwolnienia od kosztów sądowych z uwagi na odbywanie od 19 listopada 2014 r. kary pozbawienia wolności i w związku z tym brakiem stałych dochodów oraz brakiem jakiegokolwiek majątku.

W uzasadnieniu skargi wskazano, że Sąd Apelacyjny w (...) po rozpatrzeniu zażalenia skarżącego na postanowienie z 24 września 2020 r. o odmowie udzielenia przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności nie poinformował go o zapadłej decyzji. Uczynił to dopiero po 3 miesiącach od wydanego w dniu 26 listopada 2020 r. postanowienia, w którym utrzymano zaskarżone postanowienie, czym zdaniem skarżącego dopuścił się przewlekłości postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przedmiotem postępowania wywołanego skargą na przewlekłość jest badanie, czy doszło do naruszenia przysługującego skarżącemu prawa do sądu przez przewlekłe prowadzenie postępowania w sprawie od chwili jego wszczęcia do prawomocnego zakończenia. Ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r., o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. 2018, poz. 75, dalej: u.s.przewl.) została wprowadzona w celu konieczności zapewnienia przestrzegania prawa każdego obywatela do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, które zostało naruszone na skutek działania lub bezczynności sądu (art. 1 ust. 1 u.s.przewl.). Realizacją tego celu jest przysługujące obywatelowi prawo do wniesienia skargi o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jego prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 u.s.przewl. skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiła przewlekłość postępowania, wnosi się w toku postępowania w sprawie. Chodzi zatem o etap postępowania przed tym sądem, przed którym to postępowanie nadal się toczy, czyli nie zostało jeszcze zakończone (zamknięte) w wyniku wydania stosownych orzeczeń. Warunkiem skutecznego złożenia skargi, która będzie mogła podlegać rozpoznaniu jest zatem jej złożenie w czasie trwania postępowania. Sformułowanie to należy odnosić do tego etapu

postępowania, którego skarga dotyczy, a późniejsze jej złożenie jest bezskuteczne. Nie budzi wątpliwości, że termin tak oznaczony ma charakter materialno-prawny (prekluzyjny), co oznacza, że jest on nieprzywracalny. Skarga wniesiona po zakończeniu postępowania, nie może być zatem rozpoznawana.

Tymczasem w niniejszej sprawie objęte skargą postępowanie, co przyznaje sam skarżący, zostało zakończone prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego w (...) z 26 listopada 2020 r. Natomiast skargę na przewlekłość postępowania w tej sprawie skarżący złożył w dniu 1 marca 2021 r. Nie ma zatem żadnych wątpliwości, że skarga została złożona po upływie terminu, co powoduje, że na podstawie art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 2 u.s.przewl. oraz art. 5 ust. 1 u.s.przewl. należy pozostawić ją bez rozpoznania.

Wobec konieczności wydania orzeczenia powyższej treści - skoro skarga na przewlekłość postępowania w omawianym zakresie nie przysługuje, bezprzedmiotowe było zwolnienie skarżącego od uiszczenia stałej opłaty od skargi.

Z tych względów, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.